

Handläggare
Emelie Lif
Telefon: 08-50825474

Till
Socialnämnden
2025-03-17

Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL).

Kvartal 4, 2024

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 4 år 2024.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet.

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 4, 2024 till 152 stycken vilket är en minskning med 63 beslut jämfört med kvartal 3, 2023 och en minskning med 8 stycken jämfört med kvartal 3, 2024.

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 4, 2024 till 136 stycken. Det är en ökning med 4 beslut jämfört med kvartal 4, 2023 och en minskning med 20 stycken jämfört med kvartal 3, 2024.

Anledning till minskning av antalet ej verkställda beslut enligt LSS är en minskning av ej verkställda beslut för insatserna bostad för vuxna, avlösarservice, korttidsvistelse och personlig assistans. Barnboende, daglig verksamhet och korttidstillsyn har däremot ökat. Insatserna kontaktperson och ledsagarservice är oförändrade i antalet inrapporterade ej verkställda beslut.

Anledning till minskning av antalet ej verkställda beslut enligt SoL är en minskning av ej verkställda beslut i öppenvård, bostad (IFO), och kontaktfamilj. Boendestöd, kontaktperson och annat bistånd har ökat i antal. Sysselsättning, hemtjänst, ledsagning, korttidsboende, permanent bostad och stödboende har inte förändrats i antal sen senaste rapportering.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 4, 2024 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige i Stockholms stad över antalet ej verkställda gynnande beslut enligt ovan. Detta sker genom att socialförvaltningen varje kvartal sammanställer uppgifterna från stadsdelsnämnderna samt socialförvaltningens enhet för bedömning och byggnation samt enhet för hemlösa. Rapporteringen ska ske på ett sätt som inte strider mot gällande sekretessregler och rapporterna ska därför vara avidentifierade. Syftet med rapporteringen är att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats insatser och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Ärendet

I ärendet rapporteras ej verkställda beslut enligt LSS och SoL för kvartal 4 år 2024. Fördelningen mellan olika kategorier av ej verkställda beslut presenteras i tabellerna nedan.

Fördelningen i antal mellan olika former av LSS-insatser som inte kunnat verkställas framgår av tabell 1.

Tabell 1: Antalet ej verkställda beslut enligt LSS fördelat på insats

Typ av insats	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	2023	2024	2024	2024	2024
Avlösarservice	5	4	6	7	4
Boende för barn	4	4	2	3	4
Bostad för vuxna	81	75	74	60	53
Daglig verksamhet	37	33	29	27	32
Kontaktperson	30	21	18	21	21
Korttidstillsyn	3	3	2	3	4
Korttidsvistelse	41	34	29	26	22
Ledsagarservice	8	8	8	11	11
Personlig assistans	6	3	3	2	1
Summa	215	185	171	160	152

Fördelningen i antal mellan olika former av bistånd enligt SoL som inte kunnat verkställas framgår av tabell 2.

Tabell 2: Antalet ej verkställda beslut enligt SoL fördelat på bistånd.

Typ av bistånd	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	2023	2024	2024	2024	2024
Permanent bostad	29	28	29	21	21
Bostad (IFO)	24	15	4	12	11
Boendestöd	13	5	9	12	17
Sysselsättning	1	0	0	0	0
Hemtjänst	2	0	0	4	4
Kontaktfamilj	12	6	7	13	8
Korttidsboende	2	2	0	0	0
Kontaktperson	25	22	29	23	30
Stödboende	0	0	0	0	0
Ledsagning	2	2	1	2	2
Öppenvård	8	19	21	46	17
Annat bistånd	14	12	20	23	26
Summa	132	111	122	156	136

Fördelningen mellan olika orsaker till att beslut enligt LSS inte kunnat verkställas framgår av tabell 3.

Tabell 3: Antalet ej verkställda beslut enligt LSS fördelat på orsak.

Orsak	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	2023	2024	2024	2024	2024
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	29	21	24	23	21
Resursbrist, lämplig personal	17	10	8	16	14
Den enskilde har tackat nej	48	55	48	34	33
Annat skäl	121	99	91	87	84
Summa	215	185	171	160	152

Fördelningen mellan olika orsaker till att beslut inte kunnat verkställas enligt SoL framgår av tabell 4.

Tabell 4: Antalet ej verkställda beslut enligt SoL fördelat på orsak.

Orsak	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	2023	2024	2024	2024	2024
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	50	60	71	73	64
Resursbrist, lämplig personal	5	6	10	26	8
Den enskilde har tackat nej	18	14	11	12	12
Annat skäl	59	31	30	45	52
Summa	132	111	122	156	136

Fördelning sorterat efter kön som ej kunnat verkställas enligt LSS framgår av tabell 5.

Tabell 5: Antalet ej verkställda beslut enligt LSS fördelat på kön.

Kön	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	2023	2024	2024	2024	2024
Man	142	121	95	102	95
Kvinna	73	64	76	58	56
Summa	215	185	171	160	151

Fördelningen sorterat efter kön som ej kunnat verkställas enligt SoL framgår av tabell 6.

Tabell 6: Antalet ej verkställda beslut enligt SoL fördelat på kön.

Kön	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv4
	2023	2024	2024	2024	2024
Man	65	51	49	55	63
Kvinna	67	60	73	101	73
Summa	132	111	122	156	136

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 4, 2024 till 152 stycken vilket är en minskning med 63 beslut jämfört med kvartal 4, 2023 och en minskning med 8 stycken jämfört med kvartal 3, 2024. Av de 152 rapporterade ej verkställda besluten har 34 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 28 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

De vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs under kvartal 4, 2024 är likväl som kvartal 3, 2024 insatserna bostad för vuxna, daglig verksamhet och korttidsvistelse. Insatserna bostad för vuxna och korttidsvistelse är de insatser som har minskat mest i antal jämfört med föregående period. Avlösarservice, bostad för vuxna, korttidsvistelse och personlig assistans är de fyra insatserna som minskat i antal ej verkställda beslut kvartal 4, 2024. Insatser boende för barn, daglig verksamhet, korttidstillsyn har ökat i antal ej verkställda beslut jämfört med kvartal 3, 2024. Resterande insatser är oförändrade i antalet inrapporterade ej verkställda beslut.

Bostad för vuxna är fortsatt den insats som har flest inrapporterade ej verkställda beslut. Insatsen utgör 35 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Av de 53 beslut som rör bostad för vuxna har den enskilde i 26 fall tackat nej till erbjuden bostad. Av de inskickade rapporterna framgår att vanligaste angivna skälet till att den enskilde tackat nej till ett erbjudande om bostad är att den enskilde har särskilda önskemål om boendet som erbjudandet inte lever upp till. Vanliga önskemål som framgår är att den enskilde vill bo i Stockholm stad eller i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats utanför Stockholm eller i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

Daglig verksamhet utgör 21 procent och korttidsvistelse utgör 14 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. För insatsen daglig verksamhet framgår att orsaken i 18 av 32 ej verkställda beslut är att den enskilde inte valt utförare. För insatsen korttidsvistelse är orsaken i 15 av 22 inrapporterade beslut att den enskilde inte valt

utförare. Av individuallapporerna framgår att enskilde eller vårdnadshavare i de flesta fall fått stöd och påminnelse om val av utförare.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 4, 2024 till 136 stycken. Det är en ökning med 4 beslut jämfört med kvartal 4, 2023 och en minskning med 20 stycken jämfört med kvartal 3, 2024. Kvartal 4, 2024 har 30 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 21 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

Under kvartal 4, 2024, är de vanligaste formerna av bistånd som inte verkställts kontaktperson, annat bistånd och permanent bostad. Av de inrapporterade ej verkställda beslut inom SoL är 22 procent beslut kontaktperson. Annat bistånd står för 26 procent och permanent bostad för 15 procent av de ej verkställda besluten. Vanligaste orsaken till att kontaktperson inte har verkställts är resursbrist, att det saknas plats. Totalt 17 av 30 beslut om kontaktperson har orsaken resursbrist. Av de inskickade rapporterna framgår att orsaken till ej verkställda beslut var svårighet att rekrytera eller matcha kontaktpersoner. Annat bistånd står för 26 av de 136 ej verkställda besluten under kvartal 4, 2024. Beslut som rapporterats som ej verkställda är stödboende, bostad med särskild service (SoL), sysselsättning, dagverksamhet och trygghetslarm. Totalt 9 av 26 beslut gäller sysselsättning eller dagverksamhet, som har registrerats som annat bistånd i rapporteringen och 6 av 26 beslut gäller stödboende eller bostad med särskild service (SoL). Permanent bostad står för 21 av 136 ej verkställda besluten under kvartal 4, 2024. Vanligaste orsaken till att permanent bostad inte har verkställts är resursbrist, att det saknas plats. Totalt 17 av 21 beslut om permanent bostad har orsaken resursbrist.

Annat skäl

En vanligt angiven orsak till att beslut inte blir verkställda är annat skäl. För beslut enligt LSS har annat skäl angett som orsak i 24 procent av fallen och för beslut enligt SoL i 20 procent av fallen. Den vanligaste orsaken till annat skäl enligt LSS är att den enskilde inte har valt utförare för huvudsakligen insatserna korttidsvistelse och daglig verksamhet eller har specifika önskemål om geografiskt läge vid insatsen bostad. För SoL är den vanligaste orsaken till annat skäl att den enskilde inte valt utförare av boendestöd, kontaktperson eller annat bistånd. Det framgår även av inskickade rapporter att det finns andra omständigheter till att biståndet inte har kunnat verkställas i tid, som exempelvis att den enskilde ej medverkar.

Det kan finnas ett flertal olika orsaker till att den enskilde inte väljer utförare, trots att det för flera insatser finns så kallade ickevalsalternativ. Det är vanligt att den enskilde inte önskar det angivna ickevalsalternativet och har svårt att välja utförare inom tre månaders tid. Det kan för den enskilde och/eller i förekommande fall dennes anhöriga/företrädare vara viktigare att valet av utförare blir rätt från början snarare än att insatsen verkställs så fort som möjligt.

Funktionshinderperspektiv

Bostad med särskild service enligt LSS är den vanligaste insatsen där den enskilde har ett ej verkställt beslut. Vid erbjudande om bostad med särskild service för vuxna är den vanligaste orsaken till ej verkställt beslut att den enskilde tackar nej till erbjudande om bostad. Merparten av brukare som förmedlas bostad med särskild service har neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och/eller intellektuell funktionsnedsättning. Det innebär att många brukare till exempel kan ha svårt för förändringar och är extra känsliga för stress och yttre stimuli. Det ställer särskilda krav på bemötande från personer som är involverade i förmedlingsprocessen och som på olika sätt har kontakt med brukarna. Biståndshandläggarna och utförarna behöver stötta brukarna i processen och samarbeta med varandra för att se till så att den enskilde får möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar få information och bli delaktig i processen.

En av de vanligaste orsakerna till ett ej verkställt beslut i andra insatser eller bistånd än bostad med särskild service är annat skäl och att den enskilde inte valt utförare. Även i processen med att välja utförare kan brukarna behöva stöttning av biståndshandläggaren för att möjliggöra eget val av utförare vid beviljad insats.

Jämställdhetsanalys

Av de ej verkställda besluten enligt LSS avser 63 procent män/pojkar. I Socialtjänstrapport 2023¹ framgår att fler män/pojkar (61 procent) än kvinnor/flickor (39 procent) i Stockholms stad är beviljade insatser enligt LSS. Det kan vara en förklaring till varför det är fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt LSS. Fördelningen är dock mer jämn i antal ej verkställda beslut fördelat på könen jämfört med antal beviljade insatser.

Av de ej verkställda besluten enligt SoL avser 54 procent kvinnor/flickor. Av Socialtjänstrapport 2023 framgår att det är något fler kvinnor/flickor (55 procent) än män/pojkar (45 procent) som erhållit bistånd under 2023. Det kan vara en förklaring till

varför det är fler kvinnor/flickor än män/pojkar som har ej verkställda beslut enligt SoL.

Konsekvenser för barn

En del beslut om insatser och bistånd som rapporteras rör barn och unga. Vid beslut om insatser enligt LSS som riktar sig till barn/unga ska hänsyn tas till såväl barnets behov, barnets bästa och familjens situation. Insatser enligt LSS riktade till barn och unga har delvis skilda syften men målet är alltid att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och uppnå goda levnadsvillkor. Därtill kan syftena vara att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska få möjlighet till avlösning i sin omsorg om barnet, samt möjlighet för syskon att få mer egen tid med sina föräldrar. Insatserna kan även syfta till att främja barn och ungas utveckling.

Insatser enligt LSS som riktar sig till barn och unga är barnboende, avlösarservice, korttidstillsyn och i huvudsak insatsen korttidsvistelse samt till viss del även ledsagarservice och personlig assistans. Det har för de flesta av dessa insatser skett en liten minskning i antalet ej verkställda beslut jämfört med kvartal 3, 2024. Boende för barn och korttidstillsyn är de insatser som har ökat mest i antal ej verkställda beslut jämfört med föregående kvartal med ett inrapporterade beslut vardera. Korttidsvistelse är den insats som har minskat mest i antal ej verkställda beslut jämfört med kvartal 3, 2024 med en minskning på fyra inrapporterade beslut.

Bistånd enligt SoL som riktar sig specifikt till barn och unga är korttidsfamilj och kontaktperson beviljat inom individ- och familjeomsorgen. Det har skett en ökning av antalet ej verkställda beslut avseende kontaktperson detta kvartal jämfört med kvartal 3, 2024 med sju inrapporterade beslut. Kontaktfamilj har minskat i antal ej verkställda beslut med fem inrapporterade beslut sedan föregående period.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för strategi och utveckling. Rapporten grundar sig på uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 12 mars 2025. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 13 mars 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 4, 2024 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS (Kvartal 4, 2024) per stadsdelsnämnd.
2. Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL (Kvartal 4, 2024) per stadsdelsnämnd fördelade på OF, Omsorg till personer med funktionsnedsättning och IFO, Individ- och familjeomsorg.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2025-03-07
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-03-06